

ЗИИУ Стандарт АД - едно от малкото останали предприятия в Европа, които произвеждат измервателни инструменти за линейни и ъглови размери

Разговор с инж. Стоимен Горов – изпълнителен директор на ЗИИУ Стандарт АД

- През какви етапи на развитие е преминало предприятието в своята 50 годишна история?

ЗИИУ Стандарт е създаден по модел на московски завод за производство на калибри. Изграждането на сградите е започнало на 3.06.1966г. Предприятието е пуснато в действие в периода 1966 – 1970 год. Тогава български и руски инженери изграждат завода и поетапно започват да внедряват в производство различни изделия. Започва се с калибри, преминава се през измервателни стойки, нониусни инструменти: шублери, чертилки, дълбокомери, високомери, дебеломери, ъгломери и др. До 1975г. ЗИИУ Стандарт АД се разраства до 750 души средно списъчен състав и се утвърждава като единственото предприятие за производство на инструменти и уреди за контрол на линейни и ъглови измервания в България.

В най-добрите му времена в предприятието са работили 1000 души. Простираше се на площ от 100 дка, от които застроена над 20 000 кв. м.. Това само по себе си е значително и в рамките на града е било едно от най-големите предприятия. Благодарение на този факт е започнало изграждането на съпътстващи производства в съседните населени места - в градовете Разлог, Банско, Петрич, село Кочане и др., които освен, че са обезпечавали нуждите на нашето производство, са осигурявали и работни места на местното население. В предприятието е имало и изследователски център, в който са се разработвали и нови изделия, като например внедряването на линеен индукционен датчик тип „индуктосин“, терморегулатори, електронна сиситема за линейни премествания и др., които са били иновативни по онова време и са били на нивото на водещите западни производители. Част от тези процеси са спрели, защото настъпват промените в обществото и нещата коренно се изменят. Вече няма възлагане на държавни поръчки. Центърът за иновации естествено е бил първото звено, което е било закрито поради липса на средства.

- Какво се случи със завода по-време на прехода?

Съдбата ни беше като на всички други предприятия! Преминава през приватизационни сделки, препродажби, но за късмет успява да попадне в ръцете на хора, които желаят да развият предприятието и да реализират печалби и най-ва-

Стоимен Горов на 36 години, роден е в Благоевград.

От пет години е директор на ЗИИУ Стандарт АД.

Средно образование завършва със специалност счетоводство и контрол. Висшето си образование завършва в ХТМУ – София със специалност „Автоматизация и оптимизация на производствени процеси“. Тези две специалности са му много полезни при управлението на предприятието. Преди да поеме управлението на ЗИИУ Стандарт АД е имал собствен бизнес и е бил управител на две винарски изби.

жното - да печелят от основната дейност на завода, а не от разпродажба на активи, скрап, наеми и др. Собственици са акционерни дружества, които изкупуват дялове от предприятието и до ден днешен имат основни пакети от акциите. Голяма част от работниците все още притежават малки дялове от акциите на дружеството и това е мотивиращо за тях. По време на кризата 2008 – 2012 г. завода претърпя доста загуби, много производства бяха спрени. В периода до 2002 – 2003 г., съставът на завода е бил около 300 души, което за този етап на развитие на страната никак не е малко. В периода 2008 – 2012 год. са предприети големи съкращения на персонал. Към днешна дата персоналът ни е 55 човека, които изработват само специализирани изделия. Свиването на производството и насочването му към изработка на специализирани уреди се дължи на масовото навлизане на китайски стоки, които отнеха нашите пазари по време на така нареченият период на преход в България и на липсата на инвестиции за иновации и нови разработки. Поради тази причина в завода останаха на работа най-добрите специалисти и професионалисти за всяка една от областите, в които той се развива. Запазиме се като стабилно предприятие.

- Каква част от продукцията ви е за износ?

Голяма част от нашата продукция заминава за Западна Европа. Над 75% от изделията ни са за износ, основно за Италия и Германия. Това става чрез фирми, които имат изградена търговска мрежа освен в техните, също и в други държави. Изделията ни се продават и под наша, и под тяхна марка, според договорката и изискванията на клиента.

- Разработвате ли нови изделия?

Непрекъснато работим върху нови разработки. В последните години успяхме да разработим няколко нови изделия. Част от тях са за нуждите на БДЖ и служат за измерване на профилите на бандажите на колелата на подвижния състав, на профилите на релсите и др.. Това са изцяло проектирани от нас изделия по задание на клиента. Продължаваме да разработваме и нови инструменти, разбира се съвместно с нашите партньори. Това е пътят – работа с търговските отдели на клиентите ни – така получаваме обратна връзка за това, какво търси крайният потребител.

- Колко души с инженерно образование работят в завода?

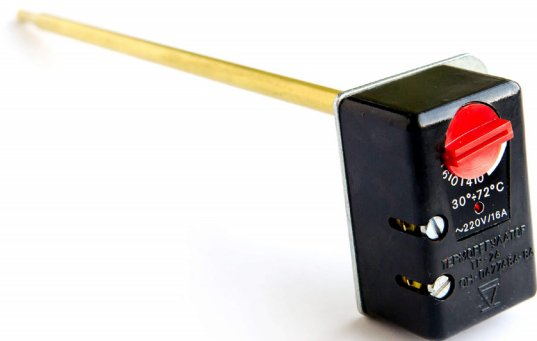
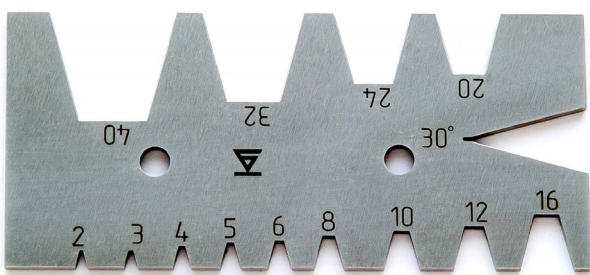
Инженерите, които работят в производството, са пет човека с изключение на мен. Аз сечисля към управленския персонал и не съм пряко свързан с производствената дейност, т.е. не участвам пряко в развойната дейност и производствени процеси.

- Кадрите? Какъв е профилът на хората, които работят при вас?

Както споменах, при нас работят петима инженери. Началниците на смени са много квалифицирани, с над 30 годишен опит в предприятието. Опитваме се да назначим и млади хора, но за съжаление в последните 7-8 години, след закриване на Техникумите по механотехника и електротехника в град Благоевград, ние останахме без възможност да получаваме подготвени работници. Много ни е трудно да намерим подходящи хора, а имаме огромна нужда от такива. Според мен след всеки изминал ден ще става все по трудно, проблемът с намиране на кадри ще се задълбочава. Това мнение се споделя и от другите мои колеги.

- Машини и инвестиции?

Закупилиме няколко машини и успяхме да реновираме и някои от наличните. Технологиите, които успяхме да запазим през годините, са достатъчно добре оптимизирани. Закупуването на машини с цифрово програмно управление, като например обработващи центри и др., не могат да допринесат много за оптимизация на производствените процеси в нашето предприятие. Основното при нас е работата на майстора, който финализира изделието. Стремим се да оптимизираме работата на помощните звена. В момента приключваме внедряването на ERP система, която ще ни позволи да оптимизираме работата на административния персонал, който е тежест за всяко едно предприятие. Нашата цел е не да съкратим персонала, а да оптимизираме работното му време, да съкратим времето от получаване на поръчката до обработката и изпращането на стоката до клиента. В новия век това ще бъде водещо, наравно със съотношението качество/цена. Имаме обновен сайт с онлайн магазин, който е свързан с нашата ERP система. В резултат на това с много малко хора предлагаме на пазара над 2000 изделия. Това е

огромен обем от работа, която е доста сложна. Инженерите ни постоянно се шегуват, че фирми, които работят на иш-леме за други компании, са по-добре от нас, защото те имат малък брой детайли, които пускат в серийно производство и следят само за срокове, приходи и разходи. Стремим се да пласираме колкото е възможно по-голяма част от продуктите си с нашата марка и лого ZIIU Standart и сме едно от малкото останали предприятия в Европа, които произвеждат измервателни инструменти.

Всяко производство има нужда от постоянство на поръчките, постоянство на заетост на персонала, а това налага търсене и работа със сериозни компании както у нас, така и в чужбина.

Еднократните поръчки не са водещото при нас, но въпреки това ние им обръщаме необходимото внимание. Смятам, че предприятието ни има перспектива, развиваме се добре, постоянно оптимизираме и автоматизираме процесите, доколкото това ни е възможно.

- Какво е впечатлението Ви от изложението MachTech&InnoTech?

Въпреки, че сме от най-старите компании, които присъстваха на изложението, ZIIU Стандарт АД съществува повече от 52 години, участваме за първи път. Това се дължи на факта, че трябваше да подобрим нашата организация, за да можем да се представим по най-добрия начин пред нашите клиенти. Имам предвид не само качеството на нашите изделия, а и като организация и отношение към потребителите на нашите продукти. Според мен изложението е добре организирано и получихме добри резултати. Доволни сме от качеството на предлаганите услуги от страна на организаторите. Считам, че възможността, която ни се предлага да поканим свои партньори и клиенти, е много добро начинание. По този начин ние сами можем да преценим, кои са важните за нас настоящи и бъдещи партньори и да покажем специално отношение към тях. Тази инициатива, трябва да се развива, защото ние каним фирми, които са в нашата сфера и в нашата среда, и когато другите изложители направят същото, форумът става интересен и полезен. Отношението на организаторите е гъвкаво и персонално, което на мен много ми харесва.

И на това изложение срещаме наши изделия, които са пътували до Италия и са представени тук под чужда марка.

- Посещавате ли изложения извън страната?

Последните три години сме изложители на специализираното световно изложение CONTROL в гр. Щутгарт, Германия. То е за техника, която изцяло контролира качеството или определени параметри в процесите на работа във всяко едно производство. За нашето предприятие това е най-доброто изложение в Европа. Там присъстваме като изложители. Форумът е доста голям и отношението към всеки изложител е доста по стегнато и безлично, за разлика от MachTech&InnoTech, където отношението е индивидуално и организаторите са изключително отзивчиви. Това е много хубаво и така трябва да бъде. Ако организаторите искат да

се развива този форум, трябва да се държат по този начин. Посещаваме и други изложения в Европа, като гости на наши търговски партньори.

- Какво е отношението Ви към Европейските програми за финансиране?

Европейските фондове са една голяма възможност за нас. Както знаем българската икономика не е в цветущо състояние. Нашите предприятия не разполагат със свободни средства за сериозни инвестиции, за закупуване на нови и скъпи машини и технологии. Тъй, че Европейските фондове определено са много добро нещо за нас, особено в последните години, когато се въведоха системите за дигитално кандидатстване, при които човешкият фактор е сведен до минимум. За мен това е нещо положително и пътят е правилен. Казвам го като човек, който се занимава с бизнес повече от 10 години. Развитието на бизнеса винаги е свързано с политическото спокойствие в държавата. Това е много важно и би трябвало да е основната цел на правителството, а именно да регулира процесите и да бъде техен независим оценител. Държавата не трябва да бъде съдник по търговски сделки. Компаниите трябва да са независими, но всички трябва да спазват законите и правилата, а пък те да са еднакви за всички. Според мен, европейските и националните финансираия за развитие на икономиката, трябва да са насочени към стимулиране на растежа и повишаването на конкурентоспособността на традиционни за нашата държава отрасли. Няма смисъл да се полагат усилия за развитие на икономически отрасли, неприсъщи за държавата ни. В епохата на социализма са създадени традиции в машиностроенето, в металообработката и не трябва да отстъпваме, не трябва да рушим основите, които вече са изградени. Според мен трябва да надграждаме и нямам предвид само тези сектори, а и много други, върху които имам наблюдения. Един от тях винопроизводството.

- Какво бихте казали в заключение на нашия разговор, как виждате бъдещето на завода?

Бъдещето не само на нашия завода, а и на повечето български предприятия е в развитието и внедряването на иновации, в развитието на нови тясно специализирани и скъпи изделия, тъй като дълги години ще останем под сянката на китайското производство, това е неминуемо. Нашият бранш не е лесен, конкуренцията е много сериозна, но пък е интересен. Интересен е, защото винаги има нещо ново, което може да се донеправи, да се доразвие. Оптимисти сме за бъдещето ни!

www.ziiu-bg.com

